

Nr 150.

Av herr **Hult m. fl.**, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter m. m. från Kungsörs kungsladugård i Västmanlands län.*

I proposition nr 265 föreslår Kungl. Maj:t, att riksdagen måtte medgiva försäljning av vissa i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet närmare angivna områden å staten tillhöriga egendomarna Kungsörs södra och norra kungsladugård.

Av den kungl. propositionen framgår, att denna försäljningsfråga redan tidigare varit föremål för riksdagens prövning, nämligen vid 1914 års senare riksdag.

Det förslag till försäljning av samtliga å förenämnda egendomar befintliga bebyggda lägenheter, av vilka en del benämnas Kungsörstorp och de övriga backstugulägenheter samt för bebyggande avsedda, å marken utstakade och å karta inlagda jordbruks- och bostadslägenheter bifölls emellertid icke av riksdagen. I riksdagens till Kungl. Maj:t avlåtna skrivelse i ärendet framhölls dels beträffande de bebyggda lägenheterna, att i stället för att, såsom Kungl. Maj:t föreslagit, beräkna köpeskillingen för Kungsörstorpen efter värdet av den av myndighet fastställda dagsverksskyldigheten, under det att köpeskillingen för backstugulägenheterna, vars dagsverksskyldighet bestämts genom överenskommelse mellan egendomens arrendator och lägenhetsbyggaren, skulle utgå efter areal, en mera enhetlig för bägge slagen av lägenheter lämplig beräkningsgrund vid bestämmande av köpeskillingar borde tillämpas för uppnående av ett rättvisare resultat, dels beträffande de till tomter föreslagna områdena, att dessa böra regleras enligt vissa närmare angivna grunder, och hemställde riksdagen, att förnyad utredning och värdering måtte verkställas samt nytt förslag i frågan framläggas.

Riksdagen gjorde följaktligen ingen erinran emot, att samtliga ägare till bebyggda lägenheter å ifrågavarande egendomar skulle få friköpa sina lägenheter.

Nu har emellertid vid den företagna förnyade utredningen av ärendet förslag framkommit, att med hänsyn därtill, att en tillämnad stadsplan för Kungsörs köping ännu icke blivit fastställd, visst intill köpingen gränsande område å Kungsörs södra kungsladugård borde uteslutas från reglering och från försäljning även beträffande inom området befintliga bebyggda lägenheter.

Detta förslag har vunnit anslutning från Kungl. Maj:ts befallningshavande i Västmanlands län samt från kungl. domänstyrelsen, varemot uppskattningsnämnden framhållit, att om förslaget vunne godkännande, frågan om samtliga inom undantagna området belägna Kungsörstorp och backstugors friköpande syntes råka in på en död punkt eller åtminstone i vissa komplikationer.

Emellertid har Kungl. Maj:t i det nu framlagda förslaget uteslutit det förenämnda området med därinom befintliga Kungsörstorp och backstugor. Under det att Kungl. Maj:ts förslag avser rätt för ägarna till 23 Kungsörstorp och 7 backstugulägenheter att få friköpa sina egna hem, så skulle ägarna till 27 Kungsörstorp och 16 backstugulägenheter icke nu komma i åtnjutande av denna förmån, vilket har väckt allvarliga bekymmer hos ägarna och dessas familjer.

De skäl, som anförts för den föreslagna åtgärden, kunna knappast anses vara av avgörande betydelse. Det anförda skälet om lämpligheten att uppskjuta regleringen av området ifråga, till dess stadsplan för köpingen bliver uppgjord och fastställd, kan ju sägas hava något berättigande beträffande obebyggda mot köpingen angränsande delar, men då det bliver fråga om redan bebyggda tomter är det näppeligen hållbart. Hur området en gång ändå bliver planlagt, så kan väl staten knappast tänkas vilja vare sig fråntaga lägenhetsägarna nyttjanderätten till tomterna eller genom inlösen av lägenheterna bereda möjlighet till en lämpligare reglering med hänsyn till fastställd stadsplan för köpingen. Vad som i detta avseende kan komma att erfordras får nog i förenämnda fall som i andra liknande överlätas till framtida ordnande. I föreliggande fall torde det vara så mycket mindre anledning för staten att på grund av åberopade hänsyn förfara i överensstämmelse med det kungliga förslaget som staten tillförsäkrat ägarna till Kungsörstorp ständig besittningsrätt till tomten mot utgörande av viss av myndighet fastställd dagsverksskyldighet.

Om dessa 27 torpägare innehava tomten med äganderätt eller ständig besittningsrätt kommer väl på ett ut, då det gäller att reglera kringliggande områden. Vid genomförande av stadsplan även över dessa områden måste ju lägenhetsägarna ställa sig den härför gällande lagstiftningen till efterrättelse i bägge fallen.

Hur man än ser saken, kan man icke finna bärande skäl för att nu undantaga dessa lägenhetsägare från förmånen att friköpa sina lägenheter och sålunda försätta dem i en sämre ställning än som under hela tiden från såväl riksdagens som myndigheternas sida tillämnats alla lägenhetsägarna å kungsladugården.

I det i den kungl. propositionen intagna statsrådsprotokollet återfinnes fullständig tablå över icke allenast de i propositionen till försäljning föreslagna lägenheterna utan även över de från försäljning uteslutna. Fullständigt material för frågans avgörande även beträffande de sist nämnda lägenheterna föreligger alltså.

På grund av vad som sålunda anförts hemställes,

att riksdagen ville besluta, att, vid bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 265 angående upplåtande av lägenheter m. m. från Kungsörs kungsladugård, ytterligare följande lägenheter å Kungsörs södra kungsladugård må var för sig upplåtas med det område, som angivits i det i den kungl. propositionen intagna statsrådsprotokollet samt på enahanda grunder och villkor, som Kungl. Maj:t föreslagit för upplåtande av i kungl. propositionen omförmälda lägenheter, nämligen:

Kungsörstorpen nr 6, 7 a—7 h, 8—16, 45, 50, 70, 71 a, 71 bc, 72 a, 72 b, 72 c och 73, backstugulägenheterna B 5, 6, 9—11, 13 a, 13 b, 13 c, 16, 20, 22, 34, 48, 49, 50 och 51.

Stockholm den 2 maj 1917.

Adam Hult.

And. Pers.

Edvard Wavrinsky.

Alfred Stärner.